

Vzdělávací oblast: **Člověk a jeho svět**
Vzdělávací obor: **Člověk a jeho svět**
Vyučovací předmět: **Vlastivěda**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací předmět vlastivěda je rozdělen na tři tematické okruhy:

Místo, kde žijeme
Lidé kolem nás
Lidé a čas

Vedeme žáky k poznávání regionu, vlasti, Evropy a světa.

Tematický okruh Místo, kde žijeme je zaměřen na poznání zeměpisné stránky regionu, vlasti i Evropy. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života.

Lidé kolem nás – vedeme k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu (chování mezi lidmi, solidarita, rovné postavení muže a ženy, práva a povinnosti občana). Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti.

V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci seznamují s minulostí i současností naší země, svého regionu, a evropského kontinentu.

Vyučovací předmět vlastivěda má časovou dotaci:

4. roč. 2 hod. týdně
5. roč. 2 hod. týdně

Výuka je realizována ve třídě formou skupinové práce, aktivních forem výuky, na exkurzích a výletech.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Předmět Vlastivěda obsahuje očekávané výstupy z doplňujícího vzdělávacího oboru Etická výchova pro první stupeň (4. – 5. ročník).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- učíme žáky samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů
- vedeme žáky k vytváření si komplexnějšího pohledu na minulý a současný život naší země
- vedeme žáky k orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky, aby pomocí vyhledaných informací získali přehled o životě, tradicích a zvyklostech v různých historických obdobích, v různých oblastech země a kontinentu

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k rozeznávání současnosti a minulosti, aby žáci dovedli na vybraných ukázkách způsobu života srovnat a vyhodnotit tyto získané informace
- vedeme žáky k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k objevování a poznávání toho, co je zajímavé, získávání odpovědného vztahu ke kulturnímu bohatství vlasti a začlenění sebe sama jako její součásti

Kompetence občanské

- vedeme žáky k pozorování a chápání rozdílů mezi lidmi v místě a čase, k tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k utváření pracovních návyků v individuální a kolektivní práci při praktických činnostech v terénu, s mapou, se získanými poznatky

-

Kompetence digitální

- motivujeme žáky ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- vedeme žáky k práci s informacemi z meteorologických online aplikací
- seznamujeme žáky s online databázemi, které shromažďují historické informace a digitální prameny
- vedeme žáky k respektování autorských práv, např. při využívání obrázků, fotografií, videí a informací při řešení zadaných úkolů a při práci na individuálních i společných projektech